

Аналіз дефініційної основи терміна «екологічні (зелені) інвестиції» та їх класифікація*

А. С. Ігнатченкоⁱ, Б. Л. Ковальовⁱⁱ, С. М. Фединаⁱⁱⁱ, А. Г. Попова^{iv}

У роботі проаналізовано зміст і сутність терміну «екологічні (зелені) інвестиції». Досліджено структуру зеленої економіки та її мету для кожної зі складових. Узагальнюючи існуючі трактування терміну «екологічні (зелені) інвестиції», авторами запропоновано власне визначення екологічних інвестицій. Авторське трактування терміну екологічні (зелені) інвестиції враховує соціальну, економічну та екологічну сфери сталого розвитку. Домінантою авторського трактування терміну «екологічні (зелені) інвестиції» є інвестування в екологізацію фінансових структур. Було розглянуто існуючі підходи до класифікації зелених інвестицій, у ході чого з'ясовано, що види зелених інвестицій залежать не лише від ознак інвестицій (ризик, період, спрямованості), а в основному від об'єкта, виду, джерела інвестування саме в зелену сферу діяльності. У статті узагальнено і систематизовано класифікацію екологічних (зелених) інвестицій, які можна розділити відповідно до сфери діяльності об'єктів інвестування, регіональної ознаки суб'єктів залучення екологічних інвестицій, терміну та способу залучення інвестицій. Також було розглянуто основний інструментарій у сфері зеленого інвестування, зокрема кредитні зелені лінії Міжнародних багатосторонніх банків, що дають можливість отримати кошти для стимуляції озеленення на проекти, спрямовані на розвиток озеленення країнозасновників, приватне зелене кредитування та зелені облігації. Авторами сформовано рекомендації щодо підвищення екологічної ефективності впровадження зеленої економіки в Україні. У ході дослідження було з'ясовано, що зелені інвестиції є так званим «фінансування майбутнього», що зумовлено необхідністю поєднання питань фінансування та виконання глобальних цілей сталого розвитку.

Ключові слова: довкілля, інвестиції, зелені інвестиції, екологічні інвестиції, екосистема, зелена економіка, сталий розвиток.

УДК: 330.322:502/504

JEL Codes: E22, H54, Q59

Вступ. Впровадження концепції зеленої економіки є важливим елементом ланцюга прогресу національного бізнесу та країни в цілому у напрямку сталого розвитку. Для досягнення позитивного результату потрібно намагатися максимально прикладати зусилля для створення «зелених» інноваційних бізнес-моделей, що приведе до

ⁱ Ігнатченко Анастасія Сергіївна, аспірантка кафедри економіки, підприємництва та бізнес-адміністрування Сумського державного університету;

ⁱⁱ Ковальов Богдан Леонідович, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри економіки, підприємництва та бізнес-адміністрування Сумського державного університету;

ⁱⁱⁱ Федина Світлана Миколаївна, аспірантка кафедри економіки, підприємництва та бізнес-адміністрування Сумського державного університету;

^{iv} Попова Анастасія Геннадіївна, студентка Навчально-наукового інституту фінансів, економіки та менеджменту імені Олега Балацького Сумського державного університету.

* Публікація містить результати досліджень, проведених у рамках науково-дослідної роботи «Розроблення фундаментальних основ відтворювального механізму соціально-економічного розвитку в ході Третьої промислової революції» (№ ДР 0118U003578).

послідовного виконання основних ідей державної екологічної політики України [2]. Завдання, що стоїть перед Україною, це перехід національної економіки до зеленої моделі розвитку на засадах сталого виробництва та споживання, ефективного використання ресурсів, а також сприяння діяльності бізнесу у спосіб ресурсо-енерго-екологічно-ефективного безпечного виробництва [8].

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Питанням формування твердження, що являє собою екологічне інвестування та причини його виникнення, присвячені наукові праці таких науковців, як Г. Дейлі, Л. Г. Мельник [10], О. Ф. Балацький [6], Н. М. Андреева [3], Ю. В. Віхорт [7], С. В. Арестов [5], Т. В. Пімоненко [12], С. К. Харічков [16], О. Ю. Чигрин [17] та ін. Відповідно до проведених науковцями досліджень у сфері визначення терміна екологічних інвестицій поняття має дефініційне трактування. У наукових працях наведені різні визначення «екологічні інвестиції», а саме «інвестиції природоохоронного призначення», «чисті інвестиції», «сталі інвестиції», «ресурсозбережні інвестиції», «екологічно орієнтовані інвестиції», «екологізація інвестиційної діяльності» [3, 5, 7, 15]. Щодо виведення стандартної класифікації екологічних інвестицій, на сьогодні немає затверджених підвидів цього інвестування. В роботі буде запропонована класифікація зелених інвестицій на основі проаналізованих наукових праць.

Метою статті є проведення аналізу дефініційної основи терміна «екологічні інвестиції» та систематизація класифікації екологічних інвестицій.

Результати дослідження. Упродовж останніх десятиріч років активно розглядалися різні способи взаємодії економіки, суспільства та навколишнього середовища. Це призвело до формування нового тренду – концепції «екологічна економіка». «Екологічна економіка» як підсистема екосистеми була вперше розглянута Г. Дейлі у праці «По за зростанням: економіка сталого розвитку». Концепція «зеленої» економіки набула популярності в міжнародних, національних і регіональних політичних колах, надавши відповідь на причину світової фінансової кризи, а також стала початком переходу до модернізованої моделі прогресу і приросту результативності [8].

У найширшому розумінні «екологічна (зелена) економіка» розглядає взаємозв'язок екологічних, економічних та соціальних систем. Нижче наведено структуру зеленої економіки та цілі її складових (рис. 1).

Аналіз дефініції «зелені інвестиції». В умовах формування та намагання устаткування «зеленої» економіки в країні при економічному обґрунтуванні концепції сталого розвитку неодноразово розглядалося, що одним з основних інструментів фінансування є екологічні інвестиції, або зелені інвестиції [3, 5, 7, 10].

Н. М. Андреева визначає, що екологічними інвестиціями є всі види майнових та інтелектуальних цінностей, які вкладаються в народногосподарський обіг, основною метою яких є запобігання, обмеження, усунення і відновлення наслідків забруднення природного середовища [3].

За Ю. В. Віхорт зелені інвестиції визначаються як форма міжнародної торгівлі викидами, що передбачає подальше вкладення отриманих від реалізації квот коштів на проекти та заходи зі скорочення викидів на інших екологічно небезпечних об'єктах [7].

Т. В. Пімоненко визначає зелені інвестиції як майнові та інтелектуальні цінності, що спрямовуються в ресурсозбережні, а також екологобезпечні матеріальні й нематеріальні активи, зелені фінансові інструменти, заходи щодо формування екосвідомого внутрішньокорпоративного та ринкового середовищ з метою одержання явних і латентних економічних, екологічних та соціальних ефектів [12].

Рис. 1. Структура та мета зеленої економіки [5]

С. В. Арестов стверджує, що природоохоронні інвестиції являють собою продукт коеволуції комерційних та екологічних цілей підприємства та визначає їх як види майнових та інтелектуальних цінностей, вкладених в об'єкти підприємницької та інших видів діяльності, у результаті яких утворюється екологічний, економіко-екологічний, еколого-соціальний ефект [4].

С. К. Харічков термін «зелені інвестиції» ототожнює з терміном «екологічно орієнтовані інвестиції» за умови урахування пріоритетів розвитку, закладених у стратегії «зеленої економіки», що визначають як інвестиційні вкладення в широкий спектр екологічної і соціально-економічної спрямованості: зниження і припинення негативного антропогенного впливу на довкілля; збереження, поліпшення і раціональне використання природно-ресурсного потенціалу територій, забезпечення екологічної безпеки в країні, в результаті яких досягаються екологічні, соціальні, економічні і політичні результати [16].

Всесвітня рада з питань зеленої економіки (з англ. The World Green Economy Council, WGECO) зазначає, що зелені інвестиції – це стандартні інвестиційні інструменти (такі як акції, біржові фонди чи пайові інвестиційні фонди), в яких фірми беруть участь в операціях, спрямованих на покращання стану довкілля. Це може варіюватися від компаній, які розробляють альтернативні енергетичні технології, до компаній, які мають кращі екологічні практики [18].

Організація економічного співробітництва та розвитку (з англ. Organization for Economic Cooperation and Development, OECD) наводить визначення в більш широкому трактуванні: зелені інвестиції – це вкладення у ті підприємства, проекти та фінансові інструменти, що переважно працюють у сфері відновлюваної енергетики, зниження

рівня викидів вуглецю, покращання змін клімату і створення та розповсюдження екологічних технологій [8].

За визначенням вільної інтернет-енциклопедії «Інвестопедія» зелені інвестиції – це вкладення коштів у таку діяльність компанії, яка в популярному контексті може вважатися корисною для навколишнього середовища безпосередньо чи опосередковано, тобто більша частина або весь прибуток суб’єкта господарювання надходять від зеленої діяльності [9].

На підставі аналізу визначень науковців [3, 4, 7, 8, 9, 12, 16,18] можемо узагальнити поняття «зелені інвестиції», які, на нашу думку, являють собою інвестування в ті фінансові структури, що сприяють розвитку екологічних інфраструктур з метою мінімізації рівня негативного впливу на навколишнє середовище, збереження та раціонального використання природних ресурсів та підвищення соціально-економічного рівня розвитку держави на основі проведеного структурного реформування за умови підвищення стандартів життя.

Таблиця 1

Головні елементи визначення «зелені інвестиції»

Автор	Домінанта визначення	Складові сталого розвитку, які враховуються
Н. М. Андреева [3]	Види майнових та інтелектуальних цінностей	Економічна, екологічна
Ю. В. Віхорт [7]	Форма міжнародної торгівлі викидами	Економічна, екологічна
Т. В. Пімоненко[12]	Майнові та інтелектуальні цінності	Економічна, соціальна екологічна
С. В. Арестов [4]	Продукт коеволюції підприємництва	Екологічний, еколого-соціальний економіко-екологічний
С. К. Харічков [16]	Екологічно орієнтовані інвестиції	Економічна, соціальна екологічна, політична
Всесвітня рада з питань зеленої економіки [18]	Стандартні інвестиційні інструменти	Економічна, екологічна
Автор	Домінанта визначення	Складові сталого розвитку, які враховуються
Організація економічного співробітництва та розвитку [8]	Зелені проекти та фінансові інструменти	Економічна, екологічна, соціальна
Інвестопедія [9]	Екологічно чисті ділові практики діяльності	Економічна, екологічна, соціальна
Авторське визначення	Інвестування в екологізацію фінансових структур	Екологічна, соціальна, економічна

Джерело: складено авторами на підставі аналізу [3, 4, 7, 8, 9, 12, 16, 18]

Класифікація «зелених інвестицій». На сьогодні універсального підходу до класифікації зелених інвестицій та критеріїв для правильної ідентифікації діяльності у сфері «зеленої» економіки немає. Аналізуючи вищенаведені наукові праці, можна стверджувати, що види зелених інвестицій залежать не лише від ознак інвестицій (ризик, період, спрямованість), а в основному від об’єкта, виду, джерела інвестування саме в зелену сферу діяльності.

Відповідно до Закону України «Про інвестиційну діяльність» залежно від інвестиційної діяльності можна виокремити такі види інвестицій [1]:

1. Інвестування, що здійснюється фізичною особою, недержавними організаціями, господарськими об'єднаннями та іншими юридичними особами, сформованими на основі колективної власності.

2. Державні інвестиції, що здійснюються державою в особі вищих органів за рахунок коштів державного бюджету чи позичкових коштів.

3. Місцеве інвестування, що здійснюється органами місцевого самоврядування, комунальними підприємствами за рахунок коштів місцевих бюджетів чи позичкових коштів.

4. Державна підтримка для здійснення інвестиційних проектів.

5. Іноземне інвестування, коли здійснюють інвестиційну діяльність на території України, а постійне місцезнаходження (проживання) суб'єкта господарювання за межами території України.

6. Спільне інвестування, що здійснюється фізичними, юридичними особами України та інших країн.

У своїй праці [7] Ю. В. Віхорт пропонує класифікувати зелені інвестиції відповідно до джерел реалізації екологічних інвестицій та виділяє державні, регіональні, місцеві, громадські, приватні, колективні, комерційні та міжнародні джерела (фонди).

О. Ю. Чигрин [17] пропонує такі види екологічних інвестицій: міжнародні, державні, регіональні, локальні, виробничо-технологічні, організаційно-управлінські.

С. В. Арестов виокремлює інвестиції в екосистемні послуги: підтримуючі, відновлювальні, екосистемні послуги, такі як стабілізаційні, культурні, регулювальні, що пов'язані з природним станом екосистеми. Також пропонує поліпшувальні та компенсуючі екологічні інвестиції, пов'язані з технологічним розвитком [4].

Радник Голови Держенергоефективності, в. о. директора ВП ДП «Центр залучення зелених інвестицій» К. Ю. Гура залежно від джерела фінансування виділяє державні, комерційні та власні інвестиції, а також залежності від форми залучення зелених інвестицій пропонує такі фінансові інструменти: державні цільові фонди, спеціальні банківські продукти (умови), цільове фінансування на розвиток (гранти, тендери), екологічні контракти, зелені облігації [14].

У доповіді [8] залежно від фази життєвого циклу проекту залучають різні інструменти зелених інвестицій. Найбільше використовуються такі інструменти:

– фінансові інструменти, через які здійснюється безпосереднє фінансування (акції, кредитні лінії, кредити та гранти);

– фінансові інструменти, що не передбачають безпосереднього фінансування, а можуть передати знання або зменшити ризики (гарантії і технічна допомога);

– фінансові інструменти, що використовуються для залучення додаткових приватних коштів, що передаються до «зелених» проектів через один із зазначених вище інструментів («зелені» облігації та структуровані фонди) [8].

Екологічні інвестиції здійснюються різними фінансовими інструментами, одними з найбільш поширених є кредитні зелені лінії Міжнародних багатосторонніх банків, що дає можливість отримати кошти для стимуляції озеленення на проекти, спрямовані на розвиток озеленення країн-засновників, приватне зелене кредитування та зелені облігації. Однак їх потенціал до цього часу залишається обмеженим у переважній більшості країн світу, вони все ще не утворюють єдиної системи інструментів зеленого інвестування, а використання кожного з них залежить здебільшого від специфічних умов сектору чи країни, де реалізується зелений проект [8], та лімітів видачі інвестицій [15].

Узагальнюючи класифікацію зелених інвестицій на основі вищезазначених наукових працях, доповнимо та запропонуємо такі види екологічних інвестицій залежно від класифікаційної ознаки (див. табл. 2).

Вивчаючи питання екологічних інвестицій, більшість науковців визначають [8], що зелене інвестування розглядається сьогодні як фінансування «майбутнього»: необхідність поєднання питань фінансування та виконання глобальних цілей сталого розвитку. Уряди більшості країн світу почали активно співпрацювати в напрямі зелених інвестицій.

Таблиця 2

Класифікація зелених інвестицій, джерело [1, 5, 11, 13]

Ознака класифікації	Види
Сфера діяльності об'єкта інвестування	ресурсозберіжні; технологічні; освітні; виробничі; фінансові; реальні; організаційно-управлінські
Регіональна ознака суб'єктів залучення екологічних інвестицій	державне інвестування; міське інвестування; іноземне інвестування; спільне інвестування
Термін	короткострокові; довгострокові
Спосіб залучення	зелені облігаційні позики; зелені акції; екологічні фонди; бюджетні екологічні асигнування; благодійні пожертвування

Вивчаючи питання екологічних інвестицій, більшість науковців визначають [8], що зелене інвестування розглядається сьогодні як фінансування «майбутнього»: необхідність поєднання питань фінансування та виконання глобальних цілей сталого розвитку. Уряди більшості країн світу почали активно співпрацювати в напрямі зелених інвестицій.

Висновки та перспективи подальших наукових розробок. Підбиваючи підсумок щодо дослідження дефініції визначення «екологічні інвестиції», можна зробити висновок, що це поняття не має універсального змісту трактування. Багато вчених розкривають це поняття по-різному, аргументуючи на свій досвід у наукових працях, що зробило вагомий внесок у формування розуміння сутності зелених інвестицій. Головною спільною ознакою є те, що екологічні інвестиції виникли для реабілітації екосистеми та зміцнення охорони довкілля.

Аналізуючи вищевикладене, можна зазначити, що генерація озеленення економіки має позитивну тенденцію зростання. Приріст інвестиційної привабливості країн відбувається завдяки вдосконаленню технологій, зменшенню рівня ризиків та державній підтримці, що дає можливість залучення додаткового інвестування в капітал для досягнення основних завдань стратегії розвитку держави.

Для результативного залучення капіталу потрібно грамотне використання усіх дієвих механізмів та впровадження новітніх світових трендів. Пропонуємо рекомендації для екологічної ефективності впровадження зеленої економіки в Україні.

1. Активізувати масштабну роботу створеного урядом центрального органу виконавчої влади – Державну природоохоронну службу України – для виконання стратегії озеленення економіки, контролю та нагляду в системі навколишнього середовища, раціонального використання і відтворення ресурсообігу.

2. Підвищення рівня громадської обізнаності. Щоб досягти максимального результату, необхідно залучати місцеві громади, зелений бізнес, оскільки екологічна свідомість суспільства зменшить негативний вплив на довкілля, створити облік даних про стан довкілля, поширювати екологічну інформацію, реалізувати відкритий доступ до перегляду і контролю нефінансової корпоративної звітності для прийняття рішень, що дає можливість не лише вибирати об'єкт фінансування, а й вчасно втручатися в правосуддя у сфері охорони навколишнього середовища.

3. Створення та перехід на технологію екологічних механізмів для впровадження низьковуглецевої та енергоефективної економіки.

4. Підвищення «зеленого» іміджу національних компаній і кількості їх цільових екологічних проєктів, що приведе до більшого залучення екологічних інвестицій та приверне увагу іноземного «зеленого» бізнесу вкладати активи в нашу екологізацію сфери розвитку, раціональне використання та збереження довкілля.

У подальших дослідженнях плануємо розширити аналіз екологічних інвестицій та дослідити рівень екологічної ефективності їх залучення.

Література

1. *Про інвестиційну діяльність* [Електронний ресурс] / Закон України від 18.09.1991 р. № 1560-ХІІ – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/1560-12>
2. *Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року* [Електронний ресурс] / Закон України від 28.02.2019 р. № 2697-VIII. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2697-19#Text>
3. *Андреева, Н. Н.* Экологически ориентированные инвестиции: выбор решений и управление : монография / Н. Н. Андреева. – Одесса : ИПРЭЭИ НАН Украины, 2006. – 536 с.
4. *Арестов, С. В.* Механізм підвищення економіко-екологічної ефективності природоохоронних інвестицій в екосистемні послуги : автореф. дис. ... канд. екон. наук : 08.00.06 – «Економіка природокористування та охорони навколишнього середовища / С. В. Арестов. – ОДЕУ. – Одеса, 2008. – 20 с.
5. *Арестов, С. В.* Формирование и развитие понятийно-категориального аппарата природоохранных инвестиций в Украине / С. В. Арестов // Научно-виробничий журнал Бізнес-навігатор. – 2011. – № 2(23). – С. 169–176.
6. *Балацкий, О. Ф.* Экология и экономика / О. Ф. Балацкий, Л. Г. Мельник, Н. В. Ярош и др. – К. : Урожай, 1986. – 112 с.
7. *Віхорт, Ю. В.* Управління фінансово-інвестиційним забезпеченням екологічних інновацій як одним із чинників їх ефективної реалізації в Україні [Електронний ресурс] / Ю. В. Віхорт // Ефективна економіка. – 2018. – № 10. – Режим доступу : http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/10_2018/53.pdf
8. *«Зелені» інвестиції у сталому розвитку: світовий досвід та український контекст* [Електронний ресурс]. – Режим доступу : https://razumkov.org.ua/uploads/article/2019_ZELEN_INVEST.pdf
9. *Інтернет-енциклопедія «Інвестопедія»* [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://www.investopedia.com/terms/g/green-investing.asp#ixzz5La3ZIXli>
10. *Мельник, Л. Г.* «Зелена» економіка (досвід ЄС і практика України у світлі III і IV промислових революцій) : підручник / Л. Г. Мельник. – Суми: ВТД «Університетська книга», 2018. – 463 с.
11. *Національна стратегія наближення (апроксимації) законодавства України до права ЄС у сфері охорони довкілля* [Електронний ресурс]. – Режим доступу : https://menr.gov.ua/files/docs/draft_NAS_FEB2015.pdf

12. *Пімоненко, Т. В.* Маркетинг і менеджмент зелених інвестицій : автореферат д-ра екон. наук, спец.: 08.00.04 – «Економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності)» / Т. В. Пімоненко. – Суми : СумДУ, 2019. – 34 с.
13. *Пімоненко, Т. В.* Транспарентність екологічної звітності як основа розвитку ринку зелених інвестицій / Т. В. Пімоненко // Механізм регулювання економіки. – 2018. – № 4. – С. 20–30. DOI: 10.21272/mer.2018.82.02
14. *Гура, К.* Потенціал залучення зелених інвестицій [Електронний ресурс] / К. Гура. – Режим доступу : <https://sae.gov.ua/sites/default/files/6.%20K.%20Gura.pdf>
15. *ТОП-5 інструментів залучення «зелених» інвестицій* [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.visnuk.com.ua/uk/publication/100005817-top-5-instrumentiv-zaluchennya-zelenikh-investitsiy>
16. *Харічков, С.* «Зелені інвестиції» як каталізатор переходу до нового курсу розвитку економіки: міжнародні орієнтири і перспективи впровадження / С. Харічков, Н. Андрєєва // Економіст. – 2010. – № 12. – С. 16–21.
17. *Чигрин, О. Ю.* Теоретико-прикладні аспекти розвитку екологічного інвестування в Україні / О. Ю. Чигрин, В. С. Красняк // Маркетинг і менеджмент інновацій. – 2015. – № 3. – С. 226–234.
18. *Green Investment* [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://wgeco.org/green-investment>

Отримано 25.12.2019 р.

**Анализ дефиниционной основы термина
«экологические (зелёные) инвестиции» и их классификация**

**АНАСТАСИЯ СЕРГЕЕВНА ИГНАТЧЕНКО^{*},
БОГДАН ЛЕОНИДОВИЧ КОВАЛЁВ^{**},
СВЕТЛАНА НИКОЛАЕВНА ФЕДЫНА^{***},
АНАСТАСИЯ ГЕННАДИЕВНА ПОПОВА^{****}**

*^{*} аспірантка кафедри економіки, підприємництва і бізнес-адміністрування
Сумського державного університету,
ул. Р.-Корсакова, 2, г. Суми, 40007, Україна,
тел: 00-380-542-332223, e-mail: a.ihnatchenko@econ.sumdu.edu.ua*

*^{**} кандидат економічних наук, доцент кафедри економіки, підприємництва і
бізнес-адміністрування Сумського державного університету,
ул. Р.-Корсакова, 2, г. Суми, 40007, Україна,
тел.: 00-380-542-332223, e-mail: b.kovalov@econ.sumdu.edu.ua*

*^{***} аспірантка кафедри економіки, підприємництва і бізнес-адміністрування
Сумського державного університету,
ул. Р.-Корсакова, 2, г. Суми, 40000, Україна,
тел.: 00-380-542-332223, e-mail: s.fedyna@econ.sumdu.edu.ua*

*^{****} студентка Учебно-научного института финансов, экономики, менеджмента
имени Олега Балацкого Сумского государственного университета,
ул. Р.-Корсакова, 2, г. Суми, 40007, Украина,
тел.: 00-380-95-3224845, e-mail: 0725@ukr.net*

В работе проанализированы содержание и сущность термина «экологические (зеленые) инвестиции». Обобщая существующие трактовки термина «экологические (зеленые) инвестиции», авторами предложено собственное определение экологических инвестиций.

A. С. Ігнатченко, Б. Л. Ковальов, С. М. Федина, А. Г. Попова.

Аналіз дефініційної основи терміна «екологічні (зелені) інвестиції» та їх класифікація

Авторская трактовка термина «экологические (зеленые) инвестиции» учитывает социальную, экономическую и экологическую сферы устойчивого развития. Доминантой авторской трактовки термина «экологические (зеленые) инвестиции» является инвестирование в экологизацию финансовых структур. В статье обобщена и систематизирована классификация экологических (зеленых) инвестиций, которые, в свою очередь, можно разделить в соответствии со сферой деятельности объектов инвестирования, региональным признаком субъектов привлечения экологических инвестиций, сроком и способом привлечения инвестиций. Авторами сформированы рекомендации по повышению экологической эффективности внедрения зеленой экономики в Украине.

Ключевые слова: окружающая среда, инвестиции, зеленые инвестиции, экологические инвестиции, экосистема, зеленая экономика, устойчивое развитие.

*Mechanism of Economic Regulation, 2020, No2, 138–148
ISSN 1726–8699 (print)*

**Analysis of the Definitive Basis of the Term “Environmental (Green) Investments”
and their Classification**

**ANASTASIA S. IHNATCHENKO^{*},
BOHDAN L. KOVALOV^{**},
SVITLANA M. FEDYNA^{***},
ANASTASIA G. POPOVA^{****}**

** Postgraduate Student of the Department of Economics, Entrepreneurship and Business Administration,
Sumy State University,
R.-Korsakova Str., 2, Sumy, 40007, Ukraine,
phone: 00-380-542-332223, e-mail: a.ihnatchenko@econ.sumdu.edu.ua*

*** C.Sc. (Economics), Associate Professor, Associate Professor of the Department of Economics,
Entrepreneurship and Business Administration, Sumy State University,
R.-Korsakova Str., 2, Sumy, 40007, Ukraine,
phone: 00-380-542-332223, e-mail: b.kovalov@econ.sumdu.edu.ua*

**** Postgraduate Student of the Department of Economics, Entrepreneurship and
Business Administration, Sumy State University,
R.-Korsakova Str., 2, Sumy, 40007, Ukraine,
phone: 00-380-542-332223, e-mail: s.fedyna@econ.sumdu.edu.ua*

***** Student, Oleg Balatskyi Academic and Research Institute of Finance, Economics and Management,
Sumy State University,
R.-Korsakova Str., 2, Sumy, 40007, Ukraine,
phone: 00-380-95-3224845, e-mail: 0725@ukr.net*

Manuscript received 25 December 2019

The paper analyzes the meaning and essence of the term «environmental (green) investment». Summarizing the existing interpretations of the term «environmental (green) investment», the authors propose their own definition of environmental investment. The author's interpretation of the term «environmental (green) investment» takes into account the social, economic and environmental spheres of sustainable development. The dominant author's interpretation of the term «environmental (green) investment» is investing in the greening of financial structures. The article summarizes and systematizes the classification of environmental (green) investments, which can be divided according to the scope of

investment objects, the regional characteristics of the subjects of environmental investment, the term and method of investment. The authors have made recommendations for improving the environmental efficiency of the green economy in Ukraine.

Keywords: environment, investment, green investment, environmental investment, ecosystem, green economy, sustainable development.

JEL Code: E22, H54, Q59

Figure: 1; *Tables:* 2; *References:* 18

Language of the article: Ukrainian

References

1. Pro Investytsiynu Diialnist [On the Investment Activity]. (n.d.). *zakon.rada.gov.ua*. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/1560-12> [in Ukrainian].
2. Pro Osnovni zasady (strateghiju) derzhavnoi ekologhichnoi polityky Ukrainy na period do 2030 roku [About the Basic principles (strategy) of the state ecological policy of Ukraine for the period till 2030]. (n.d.). *zakon.rada.gov.ua*. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2697-19> [in Ukrainian].
3. Andreeva, N. N. (2006). *Ekologhychesky oryentirovannyye ynvestycyy: vybor reshenyj y upravlenye [Sustainable Investment: Choice of Solutions and Management]*. Odessa : IPREEI NAN Ukrainy [in Russian].
4. Arestov, S. V. (2008). Mekhanizm pidvyshhennja ekonomiko-ekologhichnoji efektyvnosti pryrodookhoronnykh investycij v ekosystemni poslughy [Mechanism for increasing the economic and environmental efficiency of environmental investments in ecosystem services]. *Extended abstract of candidater's thesis*. Odesa: ODEU [in Ukrainian].
5. Arestov, S. V. (2011). Formirovaniye i razvitiye ponyatiyno-kategorialnogo apparata prirodookhrannykh investitsiy v Ukraine [Formation and development of the conceptual and categorical apparatus of environmental investments in Ukraine]. *Naukovo-vyrobnychyj zhurnal Biznes-navighator – Scientific and practical journal “Business Navigator”, 2 (23), 169–176* [in Russian].
6. Balatskyj, O. F., Melnyk, L. H., Jarosh, N. V. & et al. (1986). *Ekologhyja y ekonomyka [Ecology and economics]*. Kyiv: Urozhaj [in Russian].
7. Vikhort, Ju. V. (2018). Upravlinnja finansovo-investycijnym zabezpechennjam ekologhichnykh innovacij yak odnym iz chynnykiv jikh efektyvnoji realizaciji v Ukraini [Management of financial and investment support of ecological innovations as one of the factors of their effective realization in Ukraine]. *Efektyvna ekonomika – Effective economy, 10*. Retrieved from http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/10_2018/53.pdf [in Ukrainian].
8. «Zeleni» investyciji u stalomu rozvytku: svitovyj dosvid ta ukrajinsjkyj kontekst [“Green” investments in sustainable development: world experience and Ukrainian context]. Retrieved from http://razumkov.org.ua/uploads/article/2019_ZELEN_INVEST.pdf [in Ukrainian].
9. Internet-encyklopedija «Investopedija» [Online encyclopedia “Investopedia”]. Retrieved from <https://www.investopedia.com/terms/g/green-investing.asp#ixzz5La3ZIXli> [in Ukrainian].
10. Melnyk, L. (2018). «Zelena» ekonomika (dosvid JeS i praktyka Ukrainy u svitli III i IV promyslovykh revolucij) [“Green” economy (EU experience and practice of Ukraine in the light of III and IV industrial revolutions)]. Sumy: VTD «Universytetsjka knygha» [in Ukrainian].
11. Nacionaljna strateghija nablyzhennja (aproksymaciji) zakonodavstva Ukrainy do prava JeS u sferi okhorony dovkilja [National strategy for approximation (approximation) of Ukrainian legislation to EU law in the field of environmental protection]. Retrieved from https://menr.gov.ua/files/docs/draft_NAS_FEB2015.pdf [in Ukrainian].
12. Pimonenko, T. V. (2019). Marketyng i menedzhment zelenykh investycij [Marketing and management of green investments]. *Extended abstract of Doctor's thesis*. Sumy: SumDU [in Ukrainian].
13. Pimonenko, T. V. (2018). Transparentnistj ekologhichnoji zvitnosti jak osnova rozvytku rynku zelenykh investycij [Transparency of environmental reporting as a basis for the development of the

- green investment market]. *Mekhanizm rehuljuvannja ekonomiky – The mechanism of economic regulation*, 4 [in Ukrainian].
14. Potencial zaluchennja zelenykh investycij [The potential for attracting green investment] Retrieved from <https://sae.gov.ua/sites/default/files/6.%20K.%20Gura.pdf> [in Ukrainian].
  15. TOP-5 instrumentiv zaluchennja «zelenykh» investycij [TOP-5 tools for attracting “green” investments]. Retrieved from <http://www.visnuk.com.ua/uk/publication/100005817-top-5-instrumentiv-zaluchennya-zelenikh-investitsiy> [in Ukrainian].
  16. Kharichkov, S. K. & Andrijeva, N. (2010). «Zeleni investyciji» jak katalizator perekhodu do novogho kursu rozvytku ekonomiky: mizhnarodni orijentyry i perspektyvy vprovadzhennja [“Green investments” as a catalyst for the transition to a new course of economic development: international guidelines and prospects for implementation]. *Ekonomist – Economist*, 12 [in Ukrainian].
  17. Chyghryn, O. Ju. & Krasnjak, V. S. (2015). Teoretyko-prykladni aspekty rozvytku ekolohichnogho investuvannja v Ukrajinі [Theoretical and applied aspects of ecological investment development in Ukraine]. *Marketyngh i menedzhment innovacij – Marketing and innovation management*, 3 [in Ukrainian].
  18. Green Investment. Retrieved from <https://wgeco.org/green-investment>